

**Ajankohtaista
elinikäisestä
ohjauksesta, nro
31, lokakuu 2024**

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 31, lokakuu 2024

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Tässä ELO-ajankohtaiskatsauksessa teemoina ovat mm. lokauussa julkasitu ELOTILA selvitys, jossa luotiin katasausta elinikäisen ohjauksen tilasta ja laadittiin ehdotusta seurannasta. Lisäksi tarjolla on kuulumisia syksyn ensimmäisestä ELO-foorumista. Kokousmateriaalit on tallennettu ELO-torille.

Hanke-esittelyissä ovat OTULE- Ohjausosaaminen tulevaisuudessa sekä Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyölle -hankkeet. Lisäksi tarjolla on terveisiä elinikäisen ohjauksen syksyn tapahtumista Helsingistä, Jyväskylästä sekä ELOLIVE 2024 verkkotilaisuudesta.

Itä-Suomen yliopistossa tarkastetiin elokuussa Miika Kekin väitöskirja jonka keskeisiä teemoja ovat maahanmuuttajien uraohjaus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja uraohjaajat katutason kotouttajina.

- [ELO-kuulumisia](#)
- [Laaja selvitys elinikäisen ohjauksen tilasta ja ehdotus seurannasta julkaistu](#)
- [ELOLIV 2024: Uraohjauksesta tulevaisuusohjaukseen](#)
- [OTULE - Ohjausosaaminen tulevaisuudessa](#)
- [Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyölle](#)
- [Nuorisotakuun vahvistaminen Länsi-Balkanissa](#)
- [Väitös: Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen uraohjaukseen tulee panostaa enemmän](#)
- [Merkittävä kansainvälinen ohjausalan tunnustus Jaana Kettuselle](#)
- [Guidance in Finland 2024 -seminaari marraskuussa](#)

Seuraava ajankohtaiskatsaus ilmestyy joulukuussa.

Antoisia lukuhetkiä!

[Seuraava](#)

Kuulumisia elokuun ELO-foorumista

ELO-foorumin syksyn ensimmäinen kokous pidettiin etäkokouksena 29.8.2024. Kokouksen puheenjohtajana toimi Kati Lounema opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Ensin kuultiin puheenjohtajien ajankohtaiskatsaukset. Työ- ja elinkeinoministeriössä työn alla on tällä hetkellä työelämän kehittämisstrategian esiselvitys ja sidosryhmäkeskustelut,

yli 55-vuotiaiden työllisyyteen tähtäävien toimien kartoitus ml. uraohjauksen mahdollisuudet, TE24 kiihtyvä valmistelu ml. tiedolla johtaminen, työelämälainsäädäntöhankkeet jotka etenevät suunnitellussa aikataulussa, kototutumiseen kohdistuneet 58M€ lisäsäästöt ja Unkarin Euroopan neuvoston pj-kausi, joka on nostanut taas Nuorisotakuun yhteiseen keskusteluun. Opetus- ja kulttuuriministeriö kertoi toisen asteen hallituksen esityksistä. Alkukesästä päättyivät lausuntokierrokset. Oppijan polku ja ohjausasiat sisältyvät sekä ammatillista koulutusta että lukiokoulutusta koskeviin esityksiin. Ammatillisen koulutuksen osalta keskeisin esitys on toiminnanohjauksen kokeilu ja rahoitusjärjestelmän uudistamiseen. Lukiokoulutuksen osalta esitys liittyy englannin kielellä suoritettavaan ylioppilastutkintoon rajatuin kriteerien, lukiodiplomiin osana ylioppilastutkintoa sekä lukiokoulutuksen rahoitukseen. Hallituksen lisäsäästöjen kohdentumisesta ei ole vielä tarkempaa tietoa. Uraseurannan kehittämishanke on hyvässä vauhdissa.

Lisäksi kerrottiin tänä vuonna 12.-14.11. Jyväskylässä pidettävän IAEVG-konferenssin valmisteluista ja tilanteesta. Esityksiä ollaan saamassa ympäri maailmaa ja osallistujia on jo runsaasti. Suomen ELO-strategia ja viime vuosien laajat ohjauksen kehittämishankkeet tulevat olemaan merkittävästi esillä, erityisesti torstain Guidance in Finland 2024 -osuudessa, johon voi maksuttomasti osallistua.

Varsinaisen kokouksen aiheena oli katsaukset Ohjaamojen ajankohtaisiin asioihin ja Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden (JOD) valmisteluun. Ohjaamo-toiminta on vuosien varrella laajentunut, vakiintunut ja ammattimaistunut, ja ensi vuoden alusta alkaa uusi aikakausi työllisyysalueiden ja uuden monialaisten palveluiden lainsäädännön myötä. RRF-rahoitus on varmistanut sote- ja koulutusosajien saatavuuden Ohjaamoihin. JODissa yksilön palvelut ovat jo ohjelmistokehityksessä, ja ohjaajan palvelujen raamit alkavat olla selvät. Ohjaajien osion työstössä on hyödynnetty ohjaajien kehittäjäyhteisöä, johon on edelleen mahdollista ilmoittautua. Tietopalvelukokonaisuus on vielä työn alla. Syksyn aikana palvelulle saadaan nimi ja visuaalinen ilme (nyt tiedämme, että nimi on Osaamispolku!).

Lopuksi kuultiin vielä muiden RRF-hankkeiden ajankohtaiset asiat. Ohjauksen RRF-hankkeiden tuotokset tullaan loppuvuoden aikana kokoamaan ymmärrettävään ja visuaaliseen muotoon sähköiseksi julkaisuksi kaikkien ohjaukseen liittyvien tahojen hyödynnettäväksi.

Kirjoittaja:

Anna Toni

Työ- ja elinkeinoministeriö

anna.toni@gov.fi

[Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Laaja selvitys elinikäisen ohjauksen tilasta ja ehdotus seurannasta julkaistu

ELONTILA -hankkeen tutkimuskokonaisuuden julkaisutilaisuus pidettiin Helsingin yliopiston Tiedekulmalla 21. lokakuuta 2024. ELONTILA -hanke on työ- ja elinkeinoministeriön tilaama tutkimushanke, jossa arvioidaan elinikäisen ohjauksen tilaa Suomessa. ELONTILA -hanke on poikkeuksellinen, sillä vastaavaa laajamittaista kartoitusta ja arviointia elinikäisestä ohjauksen tilasta Suomessa ei ole aikaisemmin tehty.

Tutkimushankkeen raportit ovat julkaistu kahdessa osassa. [ELONTILA: elinikäisen ohjauksen kansallinen arviointi 2023-2024](#) muodostaa systemaattisen kuvan suomalaisen elinikäisen ohjauksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kokonaisuudesta sekä arvioi sen toimivuutta. Elinikäisen ohjauksen tilannekuvaa on tarkasteltu

koulutuksen, työllisyyspalveluiden ja nuorten ohjauspalveluiden näkökulmasta. Arviointia elinikäisen ohjauksen toimivuudesta on tehty tarkastelemalla elinikäisen ohjauksen strategian toteutumista. Tutkimuksessa on myös arvioitu elinikäistä ohjausta osatyö- ja osaopiskelukykyisten ja kohdennetun nuorisotyön tieto-, neuvonta ja ohjauspalveluissa. Tutkimus pitää sisällään myös suosituksia siitä, miten elinikäistä ohjausta tulisi Suomessa jatkossa kehittää.

Ehdotus elinikäisen ohjauksen kansallisen tason seurantakehikosta puolestaan sisältää elinikäisen ohjauksen seurannan kohteet, kriteerit ja hyödynnettävät seurantatiedot tietolähteineen. Seurantakehikon tavoitteena on mahdollistaa elinikäisen ohjauksen saatavuuden, laadun, tulosten ja vaikutusten sekä näiden kehityksen seuraaminen pitkällä aikavälillä yli sektoreiden. Seurantakehikkoa on mahdollista jatkossa hyödyntää elinikäisen ohjauksen laadun varmistamisessa.

Elinikäinen ohjaus koetaan pääosin toimivaksi

Tutkimustulosten mukaan oppilaiden ja opiskelijoiden yleinen mielikuva on, että ohjausta on tarvittaessa saatavilla. Ohjausta ei kuitenkaan ole tasapuolisesti tarjolla kaikilla alueilla ja kaikille kohderyhmille. Työllisyyspalveluissa elinikäisen ohjauksen palveluita on yleisesti ottaen tarjolla laajasti, mutta asiakkaan päätymiseen soveltuvimman palvelun piiriin sisältyy sattumanvaraisuutta riippuen eri tekijöistä. Nuorten ohjauspalveluiden räätälöinti nuorille ja matala kynnykset edistävät palveluiden saavutettavuutta. Kaikkineen käyttäjien kokemukset Ohjaamoista, työpajoista ja etsivästä nuorisotyöstä ovat myönteisiä. Myös aikuisten arvioitiin voivan hyötyvän monialaisesta ohjauksesta.

Tutkijat suosittelevat yhdenvertaisuuden lisäämistä mm. kiinnittämällä huomiota urasuunnittelutaitojen edistämiseen, yhteistyön ja koordinaation lisäämistä kaikilla tasoilla, digitaalisuuden hyödyntämistä sekä panoksia ohjausosaamiseen.

Julkaisut löytyvät työ- ja elinkeinoministeriön julkaisusarjasta

Arviointitutkimuksen toteuttamisesta vastasi Helsingin yliopiston johtama ELONTILA-konsortio, johon kuului tutkijoita Helsingin yliopistosta, Haaga-Heliasta, Jyväskylän yliopistosta (OKL), Hämeen ammattikorkeakoulusta sekä Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiöstä. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu toteutti osana ryhmittymää erikseen julkaistavan elinikäisen ohjauksen seurantakehikon.

Arviointitutkimus ja seurantakehikko kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriön toteuttamaan elinikäisen ohjauksen laadun ja tiedolla johtamisen kehittämishankkeeseen vuosina 2022–2024. Tutkimushanke on toteutettu EU:n elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF) osana Suomen kestävä kasvun ohjelmaa. ELONTILA-tutkimusryhmän toimintaa on tukenut työ- ja elinkeinoministeriön vetämä ohjausryhmä.

Julkaisujen tiedot:

ELONTILA: Elinikäisen ohjauksen kansallinen arviointi 2023-2024 (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2024:42) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165873>

Ehdotus elinikäisen ohjauksen seurantakehikoksi: suuntaviivoja kansallisen tason seurantaan (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2024:39) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165870>

Förslag till uppföljningsramverk för livslång vägledning: Riktlinjer för uppföljning på nationell nivå (Arbets- och näringsministeriets publikationer 2024:40) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165871>

Proposed monitoring framework for lifelong guidance: Guidelines for national monitoring (Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 2024:41) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165872>

Kirjoittaja:

Eveliina Vainikka, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
eveliina.vainikka@gov.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaä pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Syksyn ELOLIVin teemana oli uraohjauksesta tulevaisuusohjaukseen

Kuudennessa maakuntien yhteisessä ELO-ryhmien etäkokouksessa torstaina 26.9.2024 pureuduimme uraohjauksesta tulevaisuusohjaukseen. Tilaisuuteen ilmoittautui 289 henkeä kaikista maan ELO-ryhmistä ja valtakunnallisesta ELO-foorumista. Työpajoissa osallistujat pääsivät tarkemmin keskustelemaan ja jakamaan hyviä käytäntöjä.

Ennen työpajoja saimme kuulla valtakunnallisesta urasuunnittelutaitojen kehittämiskokonaisuudesta teemasta Aina on hyvä ikä suunnitella uraa. Akvaariokeskustelussa tehtiin välitilinpäätöstä uraohjauksesta tulevaisuusohjaukseen, missä oli useita keskustelijoita ja reflektoijia. Näin saimme kokonais kuvaa, mitkä asiat olivat ajankohtaisia ohjauksessa ja millaisia ajatuksia ohjauksen tulevaisuudesta meillä voi olla.

Työpajojen teemana oli Tulevaisuusohjaus/urasuunnittelutaidot eri elämän tilanteissa. Viidestä pajasta kukin osallistuja voi valita kaksi, johon ehti mukaan:

- Osa- ja täsmätyökykyisten ohjaus työllisyyspalveluissa
- Mielen ja hyvinvoinnin tukeminen ja ohjaus (nuoret, opiskelijat/oppijat)
- Ohjauksen keinot käyttöön segregaaion purkamiseksi
- Yrittäjyyttä kaiken ikää
- Monialaisten ohjauspalveluiden hyviä käytänteitä (osittain kaksikielinen)

ELOLIV on maakuntien ELO-ryhmien yhteinen ja sen järjestävät yhteistyössä osallistuvien ELO-ryhmien yhteyshenkilöt. Suomen kaikki ELO-ryhmät oli kutsuttu mukaan ja kokoontuminen oli osittain kaksikielinen.

ELOLIV 2024

AKVAARIOKESKUSTELU

26.9.2024

"URAOHJAUksesta Tulevaisuusohjaukseen"

Kuva: Tussitaikurit Oy

ELOLIVin julkiset materiaalit löytyvät täältä: <https://peda.net/hankkeet/elotori/eloliv/eloliv-2024>

Kirjoittaja:

Tuija Toivakainen, johtava asiantuntija, Etelä-Savon ELY-keskus
tuija.toivakainen@ely-keskus.fi

Edellinen | Seuraava | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

OTULE - Ohjausosaaminen tulevaisuudessa

Toimintaympäristön muutokset sekä koulutuspolitiikan uudistukset ovat lisänneet asiakkaiden ohjauksen ja muun tuen tarpeita sekä ohjaustyöhön osallistuvien osaamisvajetta. Ohjaajien laaja-alainen osaaminen ja sen jatkuva kehittäminen ovat avainasemassa, kun vastataan ohjauksen uusiin haasteisiin toimintaympäristön muuttuessa. Ohjausosaaminen tulevaisuudessa OTULE -täydennyskoulutuksessa ovat punaisena lankana olleet ohjauspalvelujen laatu ja vaikuttavuus sekä tuloksellisuus. Koulutus on Opetushallituksen rahoittamaa, ja sen ovat vuonna 2024 yhteistyössä järjestäneet TAMK, Laurea ja HKCGC Oy.

Kolmeen temaattiseen moduuliin perustuvan OTULE-koulutuksen toteutuksella ja sisällöillä on haastettu perus-, toisen ja korkea-asteen opinto- ja uraohjaustehtävissä toimivia osallistujia tarkastelemaan ohjauksen nykyisiä ja tulevaisuuden ilmiöitä (moduuli 1). **Ohjausalan osaamiskuvaukset** ovat toimineet tärkeänä viitekehysenä (ks. Vuorinen ym. 2023), kun osallistujat ovat reflektoineet omaa ohjausosaamistaan henkilökohtaisen osaamisprofiilinsa avulla (moduuli 2). Oppilaitosten opinto- ja uraohjauksen prosessikuvaukset ovat olleet keskiössä, kun on pohdittu sitä, mitä hyvä ja laadukas ohjaus on ja mikä tekee siitä vaikuttavaa (moduuli 3; **Launikari 2024**). Koulutuksen suunnittelussa on hyödynnetty viimeaikaisia tutkimusraportteja, joissa on tarkasteltu ohjauspalvelujen laatua ja vaikuttavuutta (mm. **Cedefop 2022, Kasurinen & Launikari 2022**).

Koulutuksen sisältöpainotuksissa ja toteutuksessa on otettu huomioon osallistujien ilmaisemat tarpeet ja toiveet. Niistä on saatu tietoa osallistujien tekemistä moduulikohtaisista ennakkotehtävistä, koulutuspäivien aikana käydyistä keskusteluista sekä kerätystä osallistujapalautteesta. Osana OTULE-koulutusta jokainen osallistuja on valinnut henkilökohtaisen tai työparin kanssa toteutettavan kehittämistehtävän, joka on liittynyt oman oppilaitoksen ohjaustoiminnan parantamiseen. Koko koulutusprosessin ajan kestäneet kehittämistehtävät ovat keskittyneet esimerkiksi pienryhmäohjaukseen, moniammatilliseen ja monialaiseen ohjausyhteistyöhön, ohjaussuunnitelmien päivittämiseen ja niiden tehokkaampaan toimeenpanoon oppilaitoksissa.

Koulutuksen tavoitteena on ollut, että osallistujat vahvistavat kehittämisosaamistaan ja yleensä ohjausosaamistaan, kukin omien tarpeidensa ja lähtökohtiensa mukaisesti. Koulutus on myös tarjonnut foorumin vertaiskeskusteluille ja uusien verkostojen rakentumiselle. Ennen kaikkea osallistujat ovat voineet paneutua laaja-alaisesti monimutkaiseen ja moniulotteiseen teemaan: miten varmistamme, että opinto- ja uraohjaus tuottaa tuloksia ja että se on vaikuttavaa ja laadukasta. Koulutuksesta saadun palautteen mukaan osallistujat saivat rohkeutta ja vahvistusta omalle kehittämistyölleen, paljon uusia näkökulmia omaan ohjausajatteluun sekä mahdollisuuden tarkastella omaa ohjaustyötään kriittisesti tutkimustiedon varassa.

Kirjoittajat toimivat OTULE-koulutuksen kouluttajina.

Lisätietoa OTULE-koulutuksesta ja vuoden 2025 toteutuksesta:

<https://www.tuni.fi/fi/tule-opiskelemaan/otule-ohjausosaaminen-tulevaisuudessa>

Kirjoittajat:

Outi Rantanen, lehtori, TAMK

Mika Launikari, erityisasiantuntija, Laurea AMK

Helena Kasurinen, erityisasiantuntija, HKCGC Oy

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaajien palautteita](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Oodi-projektissa luodaan toimintamalleja nuorten aikuisten ura- ja opintopolkujen tukemiseksi

Ohjaamot ovat alle 30-vuotiaiden matalan kynnyksen monialaisia palvelupisteitä, joiden tavoitteena on helpottaa nuorten siirtymistä työhön ja koulutukseen, edistää osallisuutta ja elämänhallintaa sekä koota yhteen eri palveluntuottajia. Vaikka Ohjaamojen kehittämiseen on panostettu julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä, yhdeksi haasteeksi on noussut oppilaitosten, korkeakoulujen ja Ohjaamojen yhteistyö, joka vaihtelee alueittain. Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyölle -projektin tavoitteena on laajentaa ja vahvistaa tätä yhteistyötä. Projektissa kehitetään yhdessä toimintamalleja ja menetelmiä, joilla voidaan edistää nuorten koulutukseen hakeutumista ja opintoihin kiinnittymistä. Tavoiteltavia ryhmiä ovat esimerkiksi työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat peruskoulun käyneet, koulutuksen keskeyttäneet, työttömät työnhakijat sekä työelämässä jo olevat, joilla on vähäinen koulutustaso. Projekti saa rahoitusta Euroopan unionilta vuosina 2024–2026.

Sujuvampiin siirtymiin yhteistyöllä

Ohjaamoiden vaikuttavuustutkimukset osoittavat, että moniammatillinen yhteistyö tehostaa siirtymistä palveluihin, koulutukseen ja työhön. Viimeaikaiset sote- ja työvoimapalvelujen uudistukset ovatkin ajankohtainen haaste kaikkien monialaisten palvelujen kehittämiseksi. Siksi Ohjaamojen roolia tulisi myös selkeyttää kuntien palvelujen kokonaisuudessa.

Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyöhön ei ole nähtävästi kiinnitetty riittävästi huomiota Ohjaamo-verkoston rakentamisen aikana. KEHA-keskuksen Monialaisten palvelujen tukitiimin selvityksen mukaan vuonna 2022 vain 24 % Suomen Ohjaamoista oli saatavilla opinto-ohjaajan palveluita viikoittain, joten yhteistyötä on tarpeen lisätä.

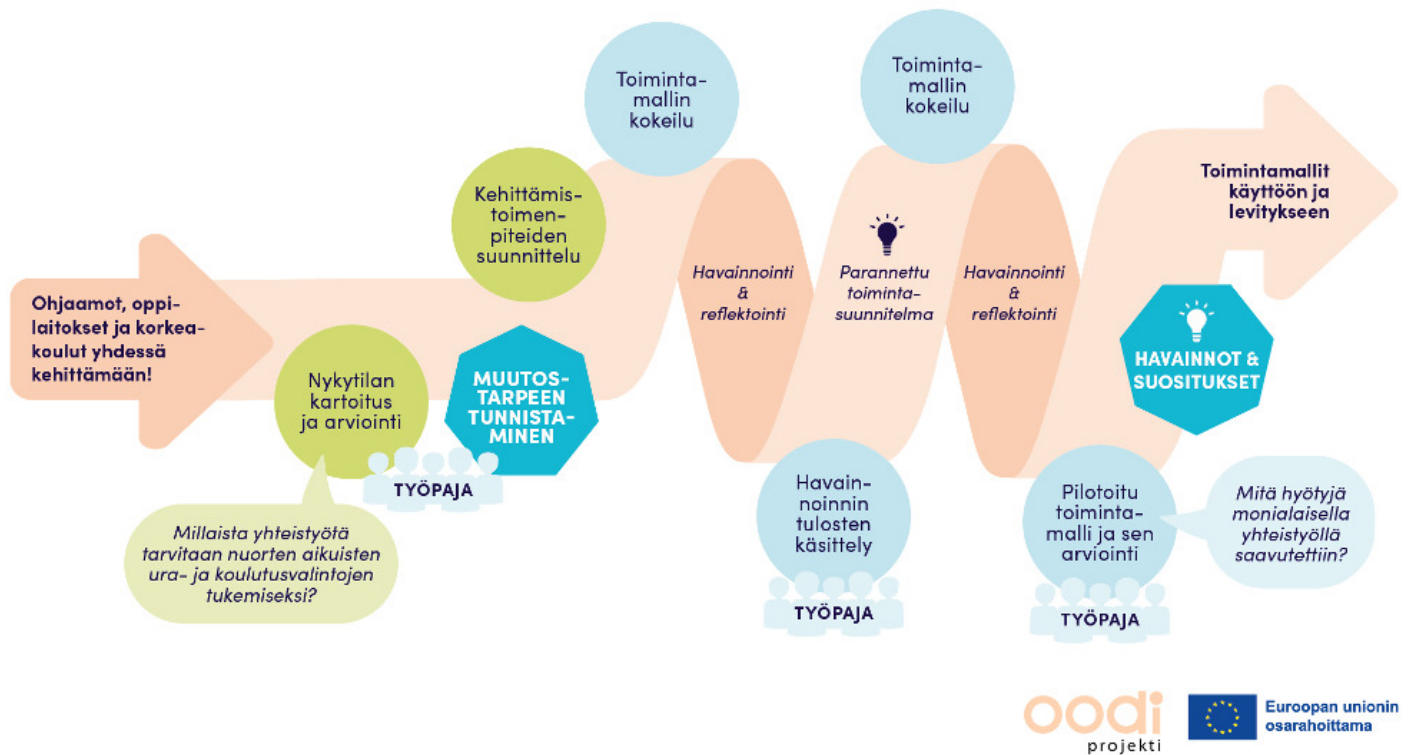
Yhteistyön kehittyminen näkyy paikallisten haasteiden paremmassa hahmottamisessa ja yhteistyökumppanien tuntemisessa sekä uusina yhteistyösuhteina. Myös yhteistyön rakenteissa saavutetaan muutoksia, jotka näkyvät organisaatioiden strategisissa valinnoissa ja ohjauspalvelujen paremmassa saavutettavuudessa.

Yhteistyön malleja vahvistetaan tutkimuksen tuella

Kehitettävät toimintamallit pyrkivät systematisoimaan Ohjaamon palvelumallia parantamalla oppilaitosten, korkeakoulujen ja Ohjaamojen välistä yhteistyötä. Tämä edistää nuorten opiskelumahdollisuuksia, hyvinvointia ja työllistymistä, jotka ovat sekä toisella asteella että korkeakoulutuksessa tärkeitä strategisia tavoitteita. Ohjaamot saadaan yhteiskehittämällä säännöllisesti mukaan oppilaitosten toimintaan esimerkiksi opinto-ohjaajien tapaamisiin, lukuvuoden aloitukseen tai muihin ennakkoon sovittuihin tilanteisiin, joissa tunnustetaan erityisen tervetulleiden ryhmien ohjaukselliset tarpeet.

Ohjaamojen ja koulutussektorin yhteistyötä kehitetään Oodi-projektissa toimintatutkimuksellisella otteella. Projektin tarjoamalla kehittämisfoorumilla luodaan yhteiskehittämisen myötä uusia toimintamalleja nuorten aikuisten siirtymien ja koulutukseen osallistumisen tukemiseen. Se tarkoittaa yhteiskehittämistä, jossa kehittämisen teemat ja eteneminen eivät ole ennalta päätettyjä, vaan prosessi etenee sykleittäin yhteisesti sovittavalla tavalla (kuviot 1.) Tutkimuksellisuus ja aineistonkeruu ja sen analyysi tuo prosessiin systemaattista otetta, jolloin eri

kehittämiskohteiden tuloksia voidaan paremmin jakaa, vertailla ja hyödyntää myös päätöksenteossa.

Kuvio 1. Toimintatutkimusote Oodi-projektissa.

Oodi-projekti käynnistyi keväällä 2024 yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Åbo Akademin ja Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa. Oodi-projektin suunnitteluvaiheessa varmistettiin Ohjaamojen ja oppilaitosten tarve kehittämissuunnitelmaan. Kontakteja otettiin keväällä noin kahteenkymmeneen Ohjaamoon ja niiden oppilaitosverkostoihin eri alueilla.

Oodin aloitustilaisuuksia on jo järjestetty Hämeenlinnan seudulla ja Kaakkois-Suomessa. Näissä työpajoissa on kartoitettu ohjausyhteistyön nykytilaa ja määritelty alustavasti kehittämisen teemoja. Usealla muulla alueella on käyty jo alustavia keskusteluja projektiin osallistumisesta. Projektiin on koottu myös asiantuntijaryhmä, joka tukee projektin etenemistä ja tulosten levittämistä.

Nuorten hakeutuminen ja kiinnittyminen koulutukseen on oppilaitosten, korkeakoulujen ja Ohjaamo-verkoston yhteinen asia. Oodi-projektin asiantuntijoiden ja osallistujien yhteistyöllä tuotetaan käytännön toimintamalleja nuorten ura- ja opintopolkujen tukemiseen, joilla edistetään ohjauspalveluiden saavutettavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvaa kehittämistä.

Lisätietoja: [Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyölle | Jamk](#)

Kirjoittaja:

Pasi Savonmäki, yliopettaja

Jyväskylän ammattikorkeakoulu
pasi.savonmaki@jamk.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Nuorisotakuun vahvistaminen Länsi-Balkanissa

Helsingissä järjestettiin 24.–25. syyskuuta seminaari, jonka isännöijinä toimivat Euroopan komissio, Euroopan koulutussäätiö (ETF),

Koulutuksen tutkimuslaitos (JYU) sekä Suomen työ- ja opetusministeriöt. Kaksipäiväisessä tapahtuman tarkoituksena oli käsitellä Albaniassa, Bosnia ja Hertsegovinassa, Kosovossa, Montenegrossa, Pohjois-Makedoniassa ja Serbiassa tehtävää työtä alle 30-vuotiaiden NEET-nuorten tavoittamiseksi. Tapahtuma järjestettiin Euroopan komission lyhytaikaisen teknisen tuen ohjelman kautta.

Seminaarissa jaettiin kokemuksia nuorisotakuun toteutuksesta EU-maiden ja Länsi-Balkanin valtioiden välillä. Keskusteluissa korostui erityisesti se, että monissa Länsi-Balkanin maissa ei vielä onnistuttu kehittämään tehokkaita strategioita nuorten sitouttamiseksi ohjelmiin. Seminaarin puheenvuorot painottuivat NEET-nuorten tarpeiden ymmärtämiseen ja heidän tuekseen suunnattujen palveluiden kehittämiseen. Tapahtumassa kuultiin inspiroivia esimerkkejä Eestin, Slovakian ja Belgian käytännöistä. Lisäksi osanottajilla oli mahdollisuus tutustua Ohjaamo-toimintaan sekä nuorille järjestettyyn työpajaan. Näistä vierailuista saatuja oivalluksia hyödynnettiin seuraavan päivän työpajoissa, joissa keskityttiin konkreettisten ratkaisujen kehittämiseen NEET-nuorten tukemiseksi Länsi-Balkanin maissa.

ETF johtaja Pilvi Torsti painotti nuorten osallistamisessa ennakoivan lähestymistavan merkitystä. Hänen mukaansa todelliset vaikutukset syntyvät vasta silloin, kun nuoret otetaan aidosti mukaan ja heidän tarpeensa huomioidaan konkreettisten toimenpiteiden kautta. "Nuorille tulee tarjota parhaat mahdollisuudet kehittää potentiaaliaan ja muovata omaa tulevaisuuttaan," hän totesi.

Suomen Ohjaamo-malli esillä

Suomi esitteli konferenssissa omaa monialaista malliaan nuorten tavoittamiseen ja tukemiseen, jossa Ohjaamot ovat keskeisessä roolissa. Ohjaamo-toiminta nivoutuu Suomen laajempiin elinikäisen ohjauksen tavoitteisiin, joita on kehitetty jo ennen Euroopan nuorisotakuuta. Mallissa korostuvat eri toimijoiden, kuten koulutuksen, sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä työllisyyspalvelujen, tiivis yhteistyö ja palvelujen joustava saatavuus nuorten tarpeisiin vastaten. Tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa tukee nuorten siirtymiä ja tarjoaa matalan kynnyksen tukea eri

elämäntilanteissa, vahvistaen samalla heidän osallisuuttaan ja hyvinvointiaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaneuvos Teija Felt korosti, että Ohjaamoiden menestyksen ydin on niiden vapaaehtoisuus: nuoret voivat vapaasti käyttää tarvitsemiaan palveluja, jotka on koottu helposti saataville yhden katon alle. Tämä toiminta on myös vähentänyt merkittävästi NEET-nuorten osuutta Suomessa: vuoden 2015 13,3 prosentista vuoden 2023 yhdeksään prosenttiin. Ehkä vielä merkittävämpää on se, että nuoret itse ovat arvostaneet Ohjaamoja, ja lukuisat tutkimukset osoittavat niiden myönteisen vaikutuksen muun muassa nuorten työllistymiseen.

Johtopäätökset ja tulevaisuuden näkymät

Seminaarin puheenvuorossa korostui, että nuorisotakuu ei ole vain politiikkatoimenpide, vaan lupaus siitä, että nuoret saavat tukea ja ohjausta kohti kestäväää ja menestyksekkästä tulevaisuutta. Tämä lupaus vaatii jatkuvaa sitoutumista, innovatiivisia ratkaisuja sekä ennen kaikkea nuorten kuuntelemista ja heidän tarpeidensa syvällistä ymmärtämistä. Suomen Ohjaamo-mallin kaltaiset hyvät käytännöt sekä muiden EU-maiden kokemukset tarjosivat inspiraatiota Länsi-Balkanin maille ja tukevat nuorisotakuun kehittämistä myös laajemmin Euroopan alueella.

Kirjoittaja: Jaana Kettunen, tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos (JYU)
jaana.h.kettunen@jyu.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Väitös: Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen uraohjaukseen tulee panostaa enemmän

YTM Miiika Keki yhteiskuntapolitiikan alaan kuuluva väitöskirja [Career Counsellors as Street-level Integrators](#). Policies, practices and prospects tarkastettiin Itä-Suomen yliopistossa 9.8.2024. Väitöstutkimuksen keskeisiä teemoja ovat maahanmuuttajien uraohjaus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja uraohjaajat katutasen kotouttajina.

Kotoutumiskoulutukseen sisältyvää uraohjausta ei juurikaan ole tutkittu Suomessa, vaikka uraohjaajilla on keskeinen asema maahanmuuttajien kotoutumisprosessissa. Uraohjaajat keskustelevat ohjattaviensa henkilökohtaisista koulutus- ja työllistymissuunnitelmista ja tukevat maahanmuuttajia kotoutumisen alullepanemisessa tai sen vahvistamisessa.

Uraohjaajat ovat harvoja ammattilaisia, jotka työnsä puolesta käyvät hyvinkin henkilökohtaisia ja intiimejä keskusteluja maahanmuuttajien kanssa näiden

elämäntilanteesta. Ohjaajilla on myös paljon valtaa vaikuttaa maahanmuuttajien valintoihin sekä siihen, miten nämä näkevät omat mahdollisuutensa ja oman paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa. Tätä kautta ohjaajien työ muovaa myös sitä, millaista kotoutumispolitiikka käytännössä on erityisesti maahanmuuttajien näkökulmasta.

Ohjauskeskusteluissa keskitytään ohjaajalle tärkeisiin teemoihin

Väitöstutkimus sisältää kaksi toisiinsa linkittyvää aineistoa: uraohjaajien ja maahanmuuttajien väliset ohjauskeskustelut sekä videoidut haastattelut, joissa ohjaajat analysoivat omaa ohjaustoimintaansa.

Tutkimuksessa havaittiin, että ohjaajat usein sivuuttavat maahanmuuttajataustaisten ohjattaviensa esiin nostamat kysymykset. Keskusteluissa keskitytään ohjaajille tärkeisiin teemoihin, mikä tekee uraohjauksesta hyvin ohjaajavetoista. Tämän seurauksena ohjauksessa sovitetaan yhteen maahanmuuttajien opiskelu- ja uravalintoja sekä työmarkkinoiden toiveita. Kotouttamisen keskiöön nousee kysymys työllistymisestä ja työllistettävyydestä.

Tasapainoilua yhteiskunnan vaatimusten ja ohjattavien toiveiden välillä

Maahanmuuttajien uraohjauksessa ohjaajat joutuvat tasapainoilemaan oletettujen tai todellisten yhteiskunnan vaatimusten sekä ohjattaviensa intressien ja toiveiden välillä. Tässä tasapainoilussa ohjaus muovaa osaltaan ajatusta ihannemaahanmuuttajasta, joka mukautuu ympäröivän todellisuuden tarpeisiin. Kotouttamisessa tärkeäksi muodostuu se, miten ohjauksen avulla tuetaan oikeanlaisia maahanmuuttajataitoja.

Maahanmuuttajien kanssa työskentelevät ohjaajat edustavat tyypillistä niin sanottua katutason byrokraattia, joka sovittaa oman työnsä ylhäältä tuleviin kotoutumispolitiikan reunaehtoihin ja kohtaamiensa ihmisten tarpeisiin sekä toiveisiin. Keskeistä ohjaajien työssä on harkintavallan käyttö suhteessa ohjattavien tilanteisiin.

Erilaisten paineiden ristiaallokossa työskennellessään ohjaajat turvautuvat erilaisiin ammatillisiin selviytymiskeinoihin. Näistä yksi on maahanmuuttajien kohtaaminen ryhmänä ja ihmisten yksilöllisyyden häivyttäminen taka-alalle. Kotouttaminen muuttuu maahanmuuttajaryhmien kohtaamiseksi ja pyrkimykseksi sulauttaa maahanmuuttajat osaksi suomalaista yhteiskuntaa.

Uraohjauksen potentiaali jää hyödyntämättä kotouttamisessa

Väitöstutkimus osoitti, että maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa uraohjaukseen tulisi panostaa nykyistä enemmän. Ohjaajien rooli tulisi tehdä näkyvämmäksi ja heitä pitäisi tukea työssään selkeämmin. Tätä kautta kotouttamisessa olisi myös mahdollista huomioida sosiaalisen oikeudenmukaisuuden näkökulmat. Näitä ovat esimerkiksi yhteiskuntaan osallistumisen ja kuulumisen tunteiden vahvistaminen. Nykyisellään kotoutumiskoulutuksen uraohjaus jää näiltä osin käyttämättömäksi voimavaraksi.

Kirjoittaja:

Miika Kekki
miika.kekki@uef.fi

Tietoa julkaisusta:

Kekki, M. (2024). Career counsellors as street-level integrators: policies, practices and prospects. Väitöskirja, Itä-Suomen yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-5240-0>

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaajien palautteille](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Tutkimusprofessori Jaana Kettunen palkittu arvostetulla kansainvälisellä tunnustuksella

Tutkimusprofessori **Jaana Kettunen** Koulutuksen tutkimuslaitokselta on saanut merkittävän kansainvälisen tunnustuksen työstään ja huippuosaamisestaan ohjauksella. Kettunen palkittiin arvostetulla **International Career Practitioner Award** -tunnustuksella. Palkinnon myönsi The National Career Development Association (NCDA), joka on maailman vanhin ohjauksalan keskusjärjestö. NCDA myöntää palkinnon ammattilaisille, jotka ovat merkittävästi edistäneet ohjauksalaa ja vaikuttaneet alan käytäntöihin sekä kehitykseen.

- Jaana Kettunen on maailmanlaajuisesti yksi arvostetuimmista asiantuntijoista teknologian ohjauksen sekä ohjauksen toimintapolitiikan kentällä. Hänen tutkimuksensa ovat inspiroineet ja tukeneet ohjauksalan ammattilaisia globaalilla tasolla, toteasi NCDA:n puheenjohtaja Carolyn Jones tunnustuspuheen perusteluissa.

Kettunen on ensimmäinen suomalainen, jolle *International Career Practitioner Award* -tunnustus on myönnetty. "On suuri kunnia vastaanottaa tämä arvostettu NCDA palkinto, ja haluan jakaa sen kaikkien kollegoiden ja yhteistyökumppanien kanssa, joiden kanssa olen saanut työskennellä," Kettunen sanoo.

Kettunen näkee palkinnon merkittävänä kunnianosoituksena paitsi itselleen myös koko Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen tutkimusryhmälle sekä kollegoilleen. "Tämä tunnustus osoittaa, että elinikäisen ohjauksen parissa tekemämme työ on kansainvälisesti arvostettua ja vaikuttavaa," Kettunen toteaa.

Kettunen on keskittynyt tutkimuksissaan elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikkaan, monialaisten palvelujärjestelyjen kehittämiseen ja arviointiin sekä erityisesti tieto- ja viestintäteknologian ohjauksen edistämiseen. Kettusella on sekä merkittäviä kansallisia ja kansainvälisiä ohjauksalan asiantuntijatehtäviä. Näihin on liittynyt toimeksiantoja sekä julkaisuja yhteistyössä Euroopan komission, EU:n ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen, Euroopan koulutussäätiön, OECDn, ILO:n ja Unesco kanssa. Kettunen on ohjauksalan kansainvälisen keskusjärjestön International Association of Educational and Vocational Guidance **IAEVG:n** presidentti. **IAEVG:n kansainvälinen konferenssi** järjestetään tänä vuonna Jyväskylässä. Paikalle on tulossa yli 400 ohjauksalan ammattilaista yli 40 maasta.

Kirjoittaja:

Raimo Vuorinen, erityisasiantuntija
Koulutuksen tutkimuslaitos (JYU)

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>

Guidance in Finland seminaari 14.11.2024

Guidance in Finland 2024 -seminaari
Jyväskylä 14.11.2024

Ilmoittaudu viimeistään 29.10.:
peda.net/guidanceinfinland2024

 OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

 Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

 Euroopan unionin rahoittama
NextGenerationEU

Guidance in Finland 2024 - Seminaari järjestetään **torstaina 14.11.2024** Jyväskylän Paviljongissa (Lutakonaukio 12, 40100 Jyväskylä) ohjausalan maailmanjärjestön **IAEVG International Conference 2024**:n yhteydessä. Tapahtumaan voi osallistua niin verkossa kuin paikan päällä.

Seminaarissa keskitytään Suomen elinikäisen ohjauksen strategiatyön kokemuksiin ja saavutuksiin, ja sen järjestävät opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen:

<https://peda.net/guidanceinfinland2024>

[Edellinen](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 31, lokakuu 2024

<https://peda.net/hankeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro31>